

Denne bibelteksten vi nå skal høre tar oss med til en annen tid og et annet sted. Det lød en gang et ord om trøst til et ulykkelig og prøvet folk, Israel. Men det samme ordet har vært til trøst og hjelp for mange siden den tid. La oss lytte til ordet fra profeten Jesaja i det 49.kap.

Prekentekest: Jes 49,13-16

Fryd deg, himmel, og juble, du jord,
bryt ut i gledesrop, dere fjell!

For Herren trøster sitt folk
og viser barmhjertighet mot de hjelpeløse
som hører ham til.

Sion sier: "Herren har forlatt meg,
min Gud har glemt meg."

Kan en kvinne glemme sitt diende barn
og ikke ha ømhet for sønnen hun fødte?

Og selv om en mor kan glemme,
så vil jeg aldri glemme deg.

Jeg har tegnet deg i mine hender,
dine murer står alltid for mine øyne.

Slik lyder Herrens ord.

I dag starter prekentekest med en oppfordring til jubel og glede. Det skjer i poetiske vendinger, oppfordring til skaperverket, himmel, jord og fjell. Fryd deg, juble, bryt ut i gledesrop. Hvorfor denne glede? Jo, fordi Herren, vår Gud trøster sitt folk og viser barmhjertighet mot de hjelpeløse som hører ham til.

Trøsteboken blir den kalt, Jesaja 40-55. Men profetordet som vi har hørt i denne bibelteksten bringer trøst til et folk som skal forstå disse ordene når de leses i eksil. «Ved Babylons elver, der satt vi og gråt når vi tenkte på Sion,» står det i Salme 137. Saken var den at Herren Gud hadde inngått en pakt med Israel helt tilbake i Abrahams dager. Siden gjennom Moses som mottok de ti bud. Pakten tilsa at folket skulle få bo i det lovede landet forutsatt at de holdt seg til Herren og ikke tilbad fremmede guder, og at de levde etter den loven Gud hadde gitt i sin tid til Moses.

Men folket holdt ikke pakten. Frafallet gjordet at ti av Israels tolv stammer, de som holdt til nord i landet i Samaria og omegn, disse ble invadert og spredt for alle vinder i år 722 f.Kr. Disse ti tapte stammene kom aldri mer tilbake og opphørte å være et folk.

I syd var situasjonen bedre en tid. Men frafallet tok også til der, og Gud lot sitt folk bli deportert til Babylon i år 587 f.Kr. Jerusalem ble brent,

plyndret og ødelagt, og noen mindre byer i Judea kom aldri til å bli gjenoppbygd.

Folket gråt over situasjonen, men ikke fordi de led materiell nød eller hadde det fysisk vondt i Babylon, som i dag heter Irak. Faktisk fikk de beholde mye av sin kultur og hadde frihet til å drive jordbruk og handel. Men folket lengtet hjem til landet sitt og til byen sin og til gudstjenesten sin etter flere tiår på fremmed jord. De visste deres landflyktighet skyldtes folkets eget svik mot Gud. Var nå Israels Gud borte for godt? Skulle de noen gang kunne søke ham i tempelet i Jerusalem og tjene sin Gud?

Til et folk som sier: «Herren har forlatt meg, min Gud har glemt meg,» sier profeten: «Herren trøster sitt folk og viser barmhjertighet mot de hjelpeløse som hører ham til.»

Så skulle det skje at perserkongen Kyros erobret Babylon og la grunnlag for at Midtøsten de neste 200 år skulle domineres av det store Persiske riket. I 538 f.Kr. utstedte kong Kyros et dekret som gikk ut på at jødene skulle få vende tilbake fra Babylon til Juda. Et mirakel hadde hendt. Gud brukte kong Kyros til å gå sitt ærend. Det skulle enda til gis økonomisk støtte til gjenoppbygging av templet i Jerusalem og hellige kar som var en del av krigsutbyttet fra invasjonen i 587 skulle leveres tilbake. Men enda skulle det ta mange år før alle vendte hjem. Kanskje ble det så mye som 70 år til sammen i Babylon før de fleste hadde vendt hjem til Jerusalem og Judea.

«Herren trøster sitt folk og viser barmhjertighet mot de hjelpeløse som hører ham til.» Den gang følte israelsfolket ganske sikkert på hjelpeløshet. Men i dag lyder denne samme bibelteksten hos oss, og vi kan spørre: Hvem er hjelpeløs i dag? Jeg har tenkt over den store forskjellen som er i dag mellom rik og fattig i verden. Så har det forundret flere enn meg at det i vår rike del av verden er så mange som glemmer sin Skaper, eller søker andre veier for å dekke sine åndelige behov, mens i de fattige land, der vinner evangeliet fram.

Israelsfolket var i eksil. Jeg tror tiden i utlendighet ble en tid for å søke tilbake til sine røtter og søke Gud. Vi skal ikke lenger tilbake enn til siste verdenskrig for å se at også vårt folk under fremmed herredømme søkte Gud og fant ham. Det paradoksale blir, om vi ser det slik, at det som var trange tider ble til velsignelse for mange fordi det ble vekkelser og mange søkte frelse. Mens velstand og gode tider ser ut til å ha en motsatt innvirkning på folks åndelige liv. Kanskje man lures til å tro at man klarer seg så godt alene uten Gud.

Det er ikke rett, tror jeg, å idyllisere de trange og vonde tidene. Alt er ikke svart-hvitt. Men jeg tror det er noe med menneskenaturen som gjør at vi lures av de gode tidene til å tro at velstanden skal følge oss like inn i himmelen.

Så leste vi: «Herren ... viser barmhjertighet mot de hjelpeløse som hører ham til.» Er du og jeg blant disse hjelpeløse, eller klarer vi oss så utmerket godt uten Guds hjelp? Jeg tror det er viktig med tanke på et rett gudsforhold å ha en kritisk holdning til hva velstand og gode dager gjør med oss som land og folk. Jeg tror vi trenger å leve nær til Gud og kjenne på hjelpeløshet og litenhet, ikke minst i forhold til Guds absolutte krav til våre liv, slik vi finner det i budene og formaningene i Det nye testamentet.

Jeg leste et sted om en psykolog (LK.nr.11.2010) som drev åndelig veiledning, og som innledet sine foredrag med følgende spørsmål: Forestill deg at Gud i dette øyeblikket har akkurat deg i sine tanker. Hvilken følelse tror du da dukker opp som den første i Guds hjerte? Hva ville du svare? Hvilken følelse vil dukker opp som den første i Guds hjerte når han tenker på deg?

Davis Brenner, som han het, så overraskende ofte at folk svarte at Gud kjente på skuffelse, Gud kjente på sorg, eller Gud kjente på sinne. Vi vet at Gud er kjærlighetens Gud, og at kjærlighet er Guds vesen. Men det sniker seg lett inn en forestilling om at vi må gjøre oss fortjent til denne kjærligheten, som om kjærligheten var lønn for god oppførsel og mange års strev.

Noen kan ha opplevd det slik på det mellommenneskelige plan, kanskje ha fått en følelse av å måtte oppføre seg fint for å fortjene mors eller fars kjærlighet i tidlige barneår. Det finnes foreldre som i sin uforstand straffer sine barn med følelseskulde hvis de ikke oppfører seg fint, noen også med sinne eller enda til sorg, alt sammen høyst menneskelige reaksjoner. Så er det lett å overføre våre tidlige erfaring med foresatte i møte med Han som er så mye større. Og vi kjenner med rette på avmakt over for Guds storhet og hellighet.

For alle som måtte sitte med en tanke om at Guds kjærlighet er lønn for god oppførsel gir vår Herre i dag et korrigerert bilde, eksemplifisert slik han sa til sitt elskede folk i eksil, billedlig talt om byen Sion: «Kan en kvinne glemme sitt diende barn og ikke ha ømhet for sønnen hun fødte? Og selv om en mor kan glemme, så vil jeg aldri glemme deg. Jeg har tegnet deg i mine hender, dine murer står alltid for mine øyne.»

Det er et tidløst innhold i dette. Gud er den samme til evig tid. Han avskyr synden, men han elsker synderen. For å kunne ta seg av synderen og tilintetgjøre synden, så sendte han Jesus. Hos profeten Jesajas står det mye om den Messias Gud skulle sende. Resten av historien kjenner vi. Da Jesus gav livet sitt til soning for alle våre synder, skjedde det i fortid for oss som lever i dag, men det hørte framtida til for de som lengtet ved Babylons floder. Felles for oss alle er at vi hører med blant de hjelpeløse som hører Herren til, vi som tror. Det er troen på Herren som forener og

bygger bro over de mange år. Vi har den samme Herre og den samme Frelser.

Kan en kvinne glemme sitt diende barn? Nå er ikke jeg den best kvalifiserte i forsamlingen til å svare på dette. Men er det ikke noe som heter bryst- eller melkespreng? Det er vel umulig å glemme på grunn av smerten.

Går det an å ikke ha ømhet for sønnen hun fødte? Jo, vi kjenner til at fødselsdepresjon kan komme inn i bildet. Vi lever i en ufullkommen verden. Derfor heter det: «Og selv om en mor kan glemme, så vil jeg aldri glemme deg.»

Herren tar selv forbehold i sin sammenligning med det jordiske bildet av kvinnen med barnet. For alt jordisk er feilbarlig og ufullkomment. Hvor fantastisk bra er det ikke da at Gud er så mye større. Gud er så mye kjærligere. Gud er så mye tryggere for oss som hører ham til. «Og selv om en mor kan glemme, så vil jeg aldri glemme deg. Jeg har tegnet deg i mine hender.»

Du er skapt og villet av Gud. Når selv et feilbarlig menneske kan elske sitt barn så høyt, hvor mye mer må ikke da den hellige og ufeilbarlige Gud elske den som hører ham til? Jo, uendelig mye mer. Kjærligheten dreier seg ikke bare om følelser, men også om vilje og oppofrelse. Er noen i tvil om hvor høyt en er elsket av Gud, så er det bare å lese bibelhistorien om Jesus.

«Fryd deg, himmel, og jubel, du jord, bryt ut i gledesrop, dere fjell! For Herren trøster sitt folk og viser barmhjertighet mot de hjelpeløse som hører ham til.» Måtte vi alle så lenge vi lever høre til blant de hjelpeløse som trenger en nådig og kjærlig Gud.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.